

Zó wil ik het...

~ Handreiking en wilsbeschikking ~

Zó wil ik het...

Kerkelijke handreiking bij het overlijden
en de begrafenis van (doop)leden en
meelevenden van de Gereformeerde
Gemeente te Krabbendijke.

~ Handreiking ~

Inleiding

'Zie, Gij hebt mijn dagen een handbreed gesteld, en mijn leeftijd is als niets voor U; immers is een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid. Sela.' Ieder jaar worden we als kerkelijke gemeente een aantal keren met het overlijden van een lid of dooplid geconfronteerd. 'Want wij hebben hier geen blijvende stad!' En: 'Wij vliegen daarheen.'

Het overlijden van een geliefde is en blijft een aangrijpende zaak. Bij velen staat dit moment in het geheugen gegrift en roept het – soms zelfs nog na jaren – allerlei emoties op. Het is ook te begrijpen dat de confrontatie met de dood mensen uit hun evenwicht brengt.

Helaas is er na het overlijden van een geliefde maar weinig tijd om daar bij stil te staan en dit te verwerken. Immers, binnen enkele uren moeten er allerlei besluiten worden genomen over het afscheid nemen en de begrafenis van de overledene. Om daarbij behulpzaam te zijn en om alles met orde en eerbied te laten verlopen, heeft de kerkenraad een kerkelijke handreiking opgesteld. Daarin wordt onder meer de door de kerkenraad gewenste praktijk rondom het overlijden en de begrafenis van een lid, dooplid of meelevend lid van de gemeente beschreven.

Bijbelse lijn

De Bijbel leert ons een waardige, sobere en eenvoudige stijl van begraven. Wij leven echter in een tijd met toenemende rituelen, die een appèl doen op het menselijk gevoel. Hoewel we beseffen dat het sterven van een geliefde gepaard gaat met verdriet en rouw, moet hierin wel een Bijbelse maat worden gehouden en dient het Woord van God een centrale plaats in te nemen.

Doelgroep

Deze kerkelijke handreiking is bedoeld voor de familie, de nabestaanden of de executeur testamentair van de overledene uit onze kerkelijke gemeente. Ze is ook van toepassing bij begrafenissen van personen van buiten onze gemeente, waarbij (na toestemming van

de kerkenraad) de begrafenis onder verantwoordelijkheid van een andere kerkenraad plaatsvindt vanuit ons kerkgebouw.

Afbakening

Een begrafenis is een familieaangelegenheid. Artikel 65 van de Dordtse Kerkorde geeft dit ook aan. Een rouwdienst heeft dan ook niet het karakter van een eredienst. Wel is er sprake van kerkelijk begraven. De familie nodigt daarbij de voorganger uit. Het ligt voor de hand dat de familie de eigen kerkenraad van de overledene verzoekt om de begrafenis te leiden. Daarmee stelt ze zich onder de leiding van de kerkenraad en worden de regels van dit protocol in acht genomen. Kerkelijk begraven houdt ook in, dat aan alle andere vormen van lijkbezorging op geen enkele wijze kerkelijke medewerking wordt verleend. Zij worden als onbijbels van de hand gewezen.

'Zó wil ik het'

Cedrah heeft enkele jaren geleden een brochure uitgegeven getiteld: 'Zó wil ik het. Handreiking voor het regelen van mijn begrafenis.' De inhoud ervan is aangepast aan de gang van zaken in onze gemeente en treft u verderop in dit boekje als wilsbeschikking aan. Per onderwerp kunt u aangeven hoe u wilt dat een en ander na uw overlijden wordt geregeld. Dit is een teer onderwerp, maar wel een zaak die ons allen aangaat.

Hoe moeilijk het ook is, het is wenselijk dat wij tijdig kenbaar maken wat onze laatste wil is en dit niet uitstellen of zelfs geheel nalaten. Door de wilsbeschikking 'Zó wil ik het' in te vullen, verloopt de begrafenis zoals u dat heeft aangegeven. U voorkomt daarmee dat er vóór, tijdens of na de begrafenis iets plaatsvindt dat u niet had gewild. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer kinderen of familie qua kerkelijke overtuiging en/of levensstijl een andere weg gaan. Uiteraard dienen uw laatste wensen niet in strijd te zijn met het door de kerkenraad vastgestelde beleid, dat hieronder nader wordt uitgewerkt.

Het is van belang, dat u uw nabestaanden van de ingevulde wilsbeschikking op de hoogte stelt. Bewaar dit ingevulde document ook op een gemakkelijk vindbare plaats, die bij één of meer nabestaanden bekend is.

Direct na het overlijden

- De familie meldt een sterfgeval zo spoedig mogelijk telefonisch bij de predikant. Vindt het overlijden in de late avond of nacht plaats, dan wordt daarmee gewacht tot de volgende morgen. Als de predikant niet bereikbaar is of als de gemeente vacant is, worden de tweede voorzitter en de scriba geïnformeerd. Deze stellen de andere kerkenraadsleden op de hoogte.
- De ambtsdrager die de familie als eerste bezoekt, herinnert de familie aan de kerkelijke handreiking en wilsbeschikking. Dit document is bij de begrafenisondernemers in onze regio bekend en is toegankelijk via de website van onze gemeente. Indien gewenst, wordt ze nogmaals aan de familie overhandigd om als naslagwerk te dienen.
- De predikant (dan wel ambtsdrager) die als eerste de rouwende familie bezoekt, maakt afspraken over eventueel gewenste avondsluitingen. Gebruikelijk is, dat twee ambtsdragers rond 21.00 uur de dag afsluiten. Hierin hebben het meelevende gesprek, een kort stichtelijk woord, Bijbellezen en gebed een plaats. Wanneer er meerdere families uit de gemeente bij een overlijden betrokken zijn, worden zij doorgaans niet apart door de predikant of wijkouderling bezocht.
- Uitgangspunt is, dat de eigen predikant of de consulent de leiding van de rouwdienst op zich neemt. Mocht de familie nadrukkelijk te kennen geven hiervan te willen afwijken, dan wordt het aangedragen alternatief van de familie door de kerkenraad in overweging genomen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als een familielid predikant is binnen de Gereformeerde Gemeenten. In een vacante periode stelt de scriba de consulent van deze beslissing op de hoogte.
- Er wordt door de predikant (dan wel door de tweede voorzitter, de scriba en/of de consulent) in overleg met de familie en de begrafenisondernemer een datum en tijdstip voor de rouwdienst en begrafenis vastgesteld.
- Voor de goede administratieve verwerking van het overlijden wordt de familie gevraagd een rouwkaart te sturen naar de predikant, de scriba en de tweede scriba.

De rouwbrief

De kerkenraad staat een gepaste rouwbrief voor, waarbij formuleringen als 'dankdienst voor het leven' of 'dienst van Woord en gebed' worden vermeden. Uiteraard is de kerkenraad bereid om de familie bij te staan bij het zoeken naar een gepaste formulering en/of teksten uit Gods Woord. Belangrijk is, dat wij in onze bewoordingen niet verder gaan dan dat de overledene op goede gronden gesproken heeft.

Opbaren

Vanwege de ernst van het sterven en het ontzag voor de dood dient de opbaring van de overledene sober en eenvoudig te zijn. Op, in of rondom de kist of elders in de kerkelijke gebouwen zijn bloemen, rouwkransen, kaarsen, brieven, tekeningen, fotoboeken, knuffels, gedichten e.d. niet toegestaan. In een rouwcentrum wil de kerkenraad dit eveneens ontraden. Het plaatsen van een portretfoto naast het condoleanceregister is wel toegestaan. Wanneer de kist reeds eerder gesloten moet worden, is het plaatsen van een portretfoto op de kist ook mogelijk.

Voor het opbaren van een kind kunnen zaken gelden die 'des kinds' zijn. Dit kan ook van toepassing zijn bij een overledene die een lichamelijke en/of verstandelijke beperking met zich meedroeg.

Mochten er rouwkransen, bloemen en dergelijke (vaak goed bedoeld, maar in afwijking van onze opvattingen) bezorgd worden bij de kerkelijke gebouwen, dan worden deze door de begrafenisondernemer of koster(s) uit het zicht gelegd. De begrafenisondernemer of koster zal dit nadien met de nabestaanden verder afhandelen.

Bovengenoemde zaken rondom opbaren gelden in ieder geval bij plechtigheden waarbij de kerkenraad betrokken is.

Condoleance in de kerkzaal

Wanneer er gelegenheid is tot condoleren in de zalen van de kerk, worden de kerkelijke verenigingsactiviteiten en/of (bestuurs)vergaderingen van algemene aard daarvoor geannuleerd. Afgesproken kerkdiensten of catechisaties en kerkenraadsvergaderingen zullen wel doorgang vinden. Er wordt naar gestreefd om de tijd van de

condoleance hierop af te stemmen. Het is gebruikelijk, dat er aan het einde van de condoleance een gezamenlijke (avond)sluiting plaatsvindt met de familie. Indien mogelijk zijn daar twee ambtsdragers bij aanwezig.

Rouwdienst in de kerk, de kerkzaal of een rouwcentrum

De rouwdienst wordt vrijwel altijd in de kerk gehouden. In voorkomende gevallen kan er echter ook worden uitgeweken naar één van de zalen. Indien het een lid, dooplid of meelevend lid van de gemeente betreft, worden hiervoor geen kosten in rekening gebracht. Als de familie voor een andere locatie kiest, dient dit vooraf met de predikant of de kerkenraad te worden besproken.

Het Woord van God centraal

Tijdens de rouwdienst en de begrafenisplechtigheid staat het Woord van God centraal, met een boodschap tot de levenden betreffende de ernst van de dood, de noodzaak en de mogelijkheid van bekering en de Bron van troost. De voorganger wil dit alles in gehoorzaamheid aan het Woord van God met bewogenheid aan het hart van de hoorders leggen. Hij streeft daarbij naar eenvoudigheid, mede vanwege de toenemende onkunde en de mogelijke aanwezigheid van hen die niet (meer) naar de kerk gaan.

Voorafgaand aan de rouwdienst

Het is gebruikelijk dat de predikant voorafgaand aan de rouwdienst bij de familie aanwezig is om hen bij te staan, te condoleren en/of sterkte te wensen. Wanneer alle aanwezigen hun plaats hebben ingenomen, voegt de begrafenisondernemer zich bij de familie en gaat hij hen voor naar de kerk of de kerkzaal. Daar draagt hij de leiding over aan de predikant.

Liturgie

In veel gevallen stelt de familie in overleg met de begrafenisondernemer een liturgie op, waarop onder meer het Schriftgedeelte wordt vermeld. Over de dienst zelf vindt vooraf overleg plaats met de predikant of de kerkenraad. Inhoudelijk wordt de liturgie door de

predikant bepaald. Hij kan hierbij rekening houden met de wensen van de overledene of diens familie.

Orgelspel en zingen

Hoewel de kerkenraad voorzichtig en terughoudend is met het toevoegen van nieuwe elementen aan rouwplechtigheden, mag er vóór en na de rouwdienst zachtjes en meditatief op het orgel worden gespeeld. Het betreft dan uitsluitend herkenbare melodieën van rouwpsalmen. De kerkenraad is eveneens terughoudend om tijdens de rouwdienst te zingen. Wanneer de familie daar echter om vraagt, zal dit in overleg met de predikant worden toegestaan. De keuze van de te zingen psalmen wordt uiteindelijk door de predikant bepaald. Het zingen van één of meerdere psalmen vindt alleen plaats aan het begin en aan het eind van de rouwdienst. De organist zal, als de rouwdienst in de kerk(zaal) plaatsvindt, door de kerkenraad worden gevraagd.

Kist met de overledene

Indien de familie dit wenst, mag de kist met de overledene tijdens de rouwdienst in de hal van de kerk staan; niet in de kerk of in de zaal waar de rouwdienst wordt gehouden. Het uitdragen van de overledene en het opstellen in de stoet gebeurt met respect.

Verloop van de rouwdienst

De rouwdienst en begrafenis dienen plechtig en sober te zijn, waarbij de boodschap van Gods Woord centraal staat. Gepaste kleding hoort daar bij. Hoewel het geen eredienst is, hecht de kerkenraad eraan dat vrouwen en meisjes een hoofddekseel dragen, zeker degenen die als lid van een kerk hier op redelijke wijze aan kunnen voldoen. De rouwdienst, die in zijn algemeenheid niet langer duurt dan ongeveer drie kwartier, heeft niet het karakter van een preek maar van een meditatie. Het liturgisch gedeelte van de rouwdienst wordt eveneens door de predikant verzorgd.

Na de rouwdienst of na de begrafenis wordt er in de regel een kort dankwoord uitgesproken. Dit is echter geen toespraak tot de overledene, maar tot de nabestaanden. De kerkenraad verwacht dat de

inhoud van de toespraak sober is en zeker niet in tegenspraak met de gehouden overdenking.

Verloop van de begrafenis

Voordat de predikant of ouderling het woord krijgt bij het geopende graf, vindt eerst de teraardebestelling plaats. Daaronder verstaan we het daadwerkelijk geheel neerlaten van de kist in het geopende graf. De kist wordt daarbij op de definitieve plaats gezet. Na de teraardebestelling richt de predikant zich met een kort woord tot de aanwezigen. Hierna krijgt de familie gelegenheid om een dankwoord uit te spreken.

Terug in de kerk of de kerkzaal wordt de rouwplechtigheid eerst door de dienstdoende ouderling afgesloten met Schriftlezing en gebed. Als dienstdoende ouderling fungeert bij voorkeur de wijkouderling van de overledene. Bij hoge uitzondering vindt de afsluiting van de rouwplechtigheid plaats bij het graf.

Wanneer de familie er voor kiest om na afloop van de rouwplechtigheid gelegenheid te geven tot condoleren, werkt de kerkenraad daar aan mee. Bij een eventuele broodmaaltijd is de kerkenraad bereid deze af te sluiten.

Bovengenoemde zaken gelden ook, als onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad de rouwdienst en begrafenis plaatshebben vanuit een ander (kerk)gebouw, aula of rouwcentrum.

Overig

De kerkenraad en diens predikant kan zijn medewerking aan de rouwdienst en begrafenis weigeren, indien er onderdelen van de plechtigheid zijn die hij in strijd acht met een eerbiedige en ontzagvolle houding ten aanzien van de dood en die niet stroken met de heiligheid en de ernst van Gods Woord.

Indien de familie ermee instemt, wordt de rouwdienst uitgezonden, zodat iedereen die dit wenst kan meeluisteren. Tevens zal de familie worden gevraagd om het meditatieve gedeelte van de rouwdienst op de website van de gemeente te mogen plaatsen. Gedurende twee weken kan de rouwdienst dan nog worden nageluisterd.

Het is raadzaam om dit kerkelijk protocol als naslagwerk te bewaren

op een bekende plaats. Uw familie en de kerkenraad bewijst u daarmee een dienst.

Tenslotte

Zoals in de inleiding reeds opgemerkt, heeft de kerkenraad deze handreiking opgesteld om u behulpzaam te zijn bij het overlijden van een geliefde. Hoewel gepoogd is om zo volledig mogelijk te zijn, kunnen zich echter omstandigheden voordoen die niet zijn omschreven. In dat geval zal de predikant in overleg met de kerkenraad een beslissing nemen.

Zó wil ik het...

~ Wilsbeschikking voor het regelen van mijn begrafenis ~

1. Wilsbeschikking

Deze wilsbeschikking met een beschrijving van de persoonlijke wensen voor de begrafenis is bestemd voor de nabestaande(n) van ondergetekende:

Naam:

Voornamen:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Burgerservicenummer:

Ik behoor kerkelijk tot de:

te:

Handtekening:

Datum: Plaats:

Toelichting:

In de moeilijke dagen na een overlijden is een wilsbeschikking voor de nabestaande(n) een waardevol document. Het helpt de begrafenis te regelen volgens uw wensen. Er behoeven dan geen dingen overhaast geregeld te worden, waardoor soms verkeerde beslissingen worden genomen. Bij het invullen kan er natuurlijk overleg zijn met een vertrouwenspersoon, één van de kinderen of een familielid, iemand van de kerkenraad of iemand anders. Bewaar deze wilsbeschikking op een gemakkelijk vindbare plaats, die bij één of meer bekenden van u bekend is. Soms kan ook bij een begrafenisondernemer worden geregistreerd dat er een wilsbeschikking aanwezig is.

2. Kennisgeving van overlijden

Van mijn overlijden moeten aanstonds de volgende personen op de hoogte worden gebracht:

1. *(Familie)relatie:*

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

2. (Familie)relatie:

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

3. (Familie)relatie:

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

Desgewenst kunnen er meerdere personen worden ingevuld; achterin dit boekje is hier ruimte voor.

4. (Huis)arts:

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

5. Predikant:

Kerkgenootschap:

Te:

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

6. *Scriba/wijkouderling:*

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

7. *Eventueel de executeur - testamentair:*

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

8. Eventueel de naam van de notaris (indien er een testament is):

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

Toelichting:

Als iemand overleden is, moet er allereerst een arts worden ontboden die officieel de dood moet vaststellen en een verklaring daarvan moet opstellen. Na het bellen van de arts kan het beste de begrafenisondernemer worden gebeld met het verzoek of hij kan komen in verband met het regelen van de begrafenis. Verder is het wenselijk dat de predikant of in een vacante periode de tweede voorzitter of de scriba wordt gebeld, zodat ook hij betrokken kan worden bij de voorbereidingen die worden getroffen. Tevens is hij dan in de gelegenheid om pastorale bijstand te verlenen.

Voordat de begrafenisondernemer komt, is het nuttig om het trouwboekje en het identiteitsbewijs van de overledene alvast op te zoeken, eventuele (donor)codicillen en deze wilsbeschikking. Het zal het gesprek in belangrijke mate vergemakkelijken.

3. Algemene zaken

1. *Het is mijn wens om begraven te worden. Ik neem uitdrukkelijk afstand van crematie.*
2. *De begrafenis zal uitgevoerd worden door de hieronder vermelde begrafenisondernemer:*

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

3. *De laatste verzorging (het afleggen) mag worden gedaan door:*
 - de begrafenisondernemer
 - de familie
 - het verzorgend personeel
 -

4. *De gewenste kleding bij de laatste verzorging:*

.....
.....

Hierbij valt ook te denken aan: met of zonder bril of pruik.

5. *De plaats betreffende de opbaring:*

- het woonhuis, zo mogelijk
- het woonzorgcentrum/verpleeghuis
- het rouwcentrum (aula)

.....

Toelichting:

Eén van de vragen van de begrafenisondernemer aan uw nabestaanden zal ook zijn, waar u opgebaard moet worden. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. U kunt thuis opgebaard worden, maar ook in een rouwcentrum of in een opbaarruimte van een woonzorgcentrum/verpleeghuis. Het voordeel van thuis opbaren is, dat er voortdurend afscheid van u genomen kan worden wanneer men dat wil. Opbaren elders brengt met zich mee, dat dit soms alleen op afspraak kan.

Indien gebruik gemaakt wordt van een zaal in het woonzorgcentrum/verpleeghuis zijn de aanwezigen gehouden aan de daar opgestelde regels.

6. *Persoonlijke wensen met betrekking tot de kist:*

- eikenhout
- populierenhout
- anders, nl.:

Toelichting:

Een gefineerde kist (spaanplaat) wordt steeds minder gebruikt. Een kist van populierenhout is daarvoor een goed alternatief. De prijs hiervan is lager dan van een massieve kist van eikenhout.

7. *De sluiting van de kist vindt plaats:*

- direct na het overlijden
- op het laatste moment

Indien mogelijk wel/niet door de nabestaanden.

8. De gewenste begraafplaats:

.....

9. Het gewenste graf betreft een:

- particulier graf met een uitsluitend recht van 10 jaar
- particulier graf met een uitsluitend recht van 25 jaar
- er is reeds een particulier graf; dit is te vinden op

.....

en heeft als aanduiding (vak en nummer):

Toelichting begraafbeleid gemeente Reimerswaal:

Particulier graf met een uitsluitend recht van 10 jaar: Dit graf wordt uitgegeven voor een periode van 10 jaar en kan telkens met 10 jaar worden verlengd. Verder kan het naastgelegen graf worden gereserveerd.

Particulier graf met een uitsluitend recht van 25 jaar. Dit graf wordt uitgegeven voor een periode van 25 jaar en kan telkens met 10 jaar worden verlengd. Verder kan het naastgelegen graf worden gereserveerd.

10. De gegevens van de bank en (eventuele) verzekeringspolissen en dergelijke zaken zijn te vinden in:

.....

De volgende persoon is van deze zaken op de hoogte:

Naam:

Adres:

Postcode/woonplaats:

Telefoon:

4. De rouwkaart en condoléance

In het gesprek met de begrafenisondernemer wordt ook de rouwkaart aan de orde gesteld. Het vergemakkelijkt de bespreking in belangrijke mate als de nabestaanden weten hoe de rouwkaart naar uw wens opgesteld moet worden.

Hieronder kunt u uw persoonlijke wensen kenbaar maken.

1. De rouwkaart moet de volgende tekst bevatten:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

0 De Naam van de Heere moet in de aankondiging worden genoemd.

2. Onder de bij punt 1 genoemde tekst moeten de volgende namen komen te staan:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Verder moet op de kaart ook het volgende worden vermeld:

- geen bloemen
- geen toespraken
- gepaste kleding

.....

De kaart moet een **zwarte/grijze** rand hebben.

4. Gewenste zaken rondom de condoléance:

- wel/geen** aparte condoleanceavond(en) vóór mijn begrafenis
- wel/niet** condoleren vlak voor de begrafenis
- wel/niet** condoleren na afloop van de begrafenis
- geopende/gesloten** kist

.....

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke is bereid om de dag en/of het condoleancebezoek af te sluiten met Bijbellezen, een stichtelijk woord en gebed.

5. *Er moet een rouwadvertentie worden geplaatst in:*
- het Reformatorisch Dagblad
 - het Advertentieblad
 - Kerkelijk Nieuws
 - een plaatselijke of regionale krant, namelijk
 -

6. *De lijst met personen die een rouwkaart dienen te ontvangen is:*
- te vinden in:
 - als aparte bijlage aan deze wilsbeschikking toegevoegd.

5. De rouwdienst

Voorafgaand aan de begrafenis wordt er een rouwdienst gehouden. Dat is een dienst waarin gewoonlijk de eigen predikant voorgaat en waarin onder meer aan u wordt teruggedacht. De kern van de rouwdienst wordt echter gevormd door de verkondiging van Gods Woord. De predikant die voorgaat, houdt zo mogelijk rekening met bepaalde wensen van u. U kunt ze hieronder aangeven.

1. *De rouwdienst zal worden gehouden in:*
- (de zaal van) de kerk
 - de zaal van het woonzorgcentrum of verpleeghuis
 - het rouwcentrum
 - besloten kring
 -
2. *Ik heb er **wel/geen** bezwaar tegen dat er vóór en na de rouwdienst zachtjes en meditatief op het orgel wordt gespeeld.*

3. Ik heb er **wel/geen** bezwaar tegen dat er tijdens de rouwdienst wordt gezongen.

0 Bij de onder 2 en 3 genoemde punten sluit ik me aan bij het door de kerkenraad vastgestelde beleid.

4. Ik vind het **wel/niet** goed als anderen dan de predikant vóór de rouwdienst of op de begraafplaats het woord voeren. Mochten anderen het woord voeren, dan mogen zij mij niet aanspreken.

5. Overige opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. De begrafenis

Het is heel belangrijk dat de begrafenis op een ordelijke wijze verloopt. Ook daarvoor kunnen we onze voorbereidingen treffen.

1. Achter de rouwauto volgen:

0 indien noodzakelijk volgauto's voor de naaste familie

0 indien noodzakelijk eigen auto's

0

In de meeste gevallen wordt de gang naar de begraafplaats te voet afgelegd.

2. De (kerk)klok wordt **wel/niet** geluid tijdens de gang naar de begraafplaats.
3. Het begraven zal **wel/niet** in besloten familiekring plaatsvinden.
4. Ik zou **wel/niet** ten grave gedragen willen worden door mijn eigen (klein)kinderen.

Voorafgaand aan een toespraak bij de begrafenisplechtigheid zal de kist geheel in het graf worden neergelaten.

5. Het dankwoord ná de begrafenis zou misschien uitgesproken kunnen worden door:

.....

6. In dit dankwoord moeten in ieder geval worden genoemd:

.....

.....

.....

.....

.....

7. Na de begrafenis

Ná de begrafenis zijn er nog veel zaken te regelen voor de nabestaanden. Om dit voor hen eenvoudiger te maken kan bij dit onderdeel nog een aantal zaken worden genoteerd die voor hen van belang zijn.

1. Er is **wel/geen** testament. Het inschrijvingsnummer is

Mijn testament is opgesteld door notaris

Een exemplaar hiervan ligt:

2. Ik wil dat er **wel/geen** gedenksteen met inscriptie wordt geplaatst:

0 met sobere gegevens

0 hierover beslissen mijn nabestaanden

.....

Hieronder is nog ruimte om een aantal persoonlijke zaken en wensen te vermelden die eerder in deze wilsbeschikking niet aan de orde kwamen, bijv. de bedankkaart, abonnementen en lidmaatschappen.

0

.....

.....

0

.....

.....

0

.....

.....

0

.....

.....

0

.....

.....

Ruimte voor aantekeningen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

